

Trygghet hela vägen

SOS Barnbyars krav till dig som fattar beslut om barn och unga i samhällsvård.

Ett tryggt samhälle byggs av trygga människor. Trygga människor börjar med en trygg barndom. Därför finns SOS Barnbyar. Vi finns för barn som saknar trygga vuxna omkring sig – oavsett om det sker i Sverige eller någon annanstans i världen. Genom vår verksamhet i Göteborg och Stockholm möter vi dagligen barn och unga i samhällsvård och familjer i utsatta situationer, vilket ger oss en nära förståelse för de utmaningar som kommuner och socialtjänst arbetar med. När barn förlorar den trygghet som borde vara självklar behöver någon kliva fram.

I Sverige finns barn som upplever våld, övergrepp och försummelse. Barn som flyttas från jourhem till familjehem, från ett familjehem till ett annat, från skola till skola och från trygghet till ovisshet. När ett barn saknar trygga vuxna måste samhället med kraft kliva fram. Genom ditt arbete har du möjlighet att göra avgörande skillnad för de barn som lever i störst utsatthet.

Dessa krav riktar sig till Sveriges kommuner, socialtjänster och beslutsfattare med ansvar för barn och unga i samhällsvård. Vi vet att många kommuner arbetar hårt för att stärka stödet till barn och unga, men vi vet också att skillnaderna fortfarande är stora och att alltför många barn faller mellan stolarna.

Därför presenterar vi våra krav för ett tryggare och mer rättssäkert stöd före, under och efter placering.

Före placering

Många barn och familjer får inte stöd förrän situationen blivit akut. Insatser sätts ofta in sent, när problemen redan vuxit sig stora. Det ökar risken för placering, ett av de mest ingripande besluten som kan fattas i ett barns liv. Barns rätt till trygghet och stöd måste börja gälla långt innan en placering aktualiseras.

Därför kräver vi att ni:

Bygger strukturerad och obligatorisk samverkan mellan skola, socialtjänst, vård och civilsamhälle, med tydlig ansvarsfördelning och gemensamma mål.

Erbjuder tidigt föräldrastöd och familjebehandling, inte först när en placering övervägs.

Arbetar uppsökande och tillgängligt så att stöd når familjer oavsett språkkunskaper, funktionsnedsättningar eller socioekonomiska förutsättningar.

Under placering

När ett barn placeras tar samhället över ett ansvar som motsvarar ett föräldraansvar. Trots det vittnar många barn om otrygghet, upprepade uppbrott och bristande delaktighet. Tillgången till stöd, vård och skolgång varierar fortfarande beroende på kommun och placeringsform.

Därför kräver vi att ni:

Tar ett tydligt samordningsansvar för barn i placering, även över kommungränser.

Säkerställer att varje barn har en individuell plan som följs upp tillsammans med barnet och innehåller konkret stöd för skola, fritid och framtid.

Säkerställer att alla barn får anpassad information om sina rättigheter samt tillgång till ett oberoende stöd eller barnombud.

Ger föräldrar och syskon stöd under placeringen för att möjliggöra trygga relationer och återförening när det är möjligt.

Efter placering

När unga lämnar samhällsvården upphör ofta det strukturerade stödet snabbt. Samtidigt är risken för psykisk ohälsa, arbetslöshet, avbruten skolgång och hemlöshet betydligt högre än för andra unga. Övergången till vuxenlivet får inte bli ett fall mellan stolarna.

Därför kräver vi att ni:

Utser en samordnande kontaktperson som ansvarar för planering kring boende, ekonomi, studier och hälsa.

Prioriterar unga med placeringsbakgrund i bostadsköer och erbjuder stabila boendelösningar.

Ger alla unga en tydlig och samlad informationsguide inför utskrivning.

**SOS
BARNBYAR**